

ที่ สน ๐๐๑๘.๑/ว ๕๓๕๘

ศาลากลางจังหวัดสกลนคร
ถนนศูนย์ราชการ สน ๔๗๐๐๐

๑๒ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาให้มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (ผรส.) เพิ่มเติม ตามจำนวน
ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๐.๒/ว ๑๘๓๗
ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดสกลนครได้รับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทยว่า ได้จัดทำหลักเกณฑ์การพิจารณา
ให้มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (ผรส.) เพิ่มเติม ตามจำนวนที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด
เพื่อให้สอดคล้องกับเหตุผลความจำเป็นและเงื่อนไขแห่งสภาพปัญหาในแต่ละพื้นที่ สำหรับเป็นแนวทางในการ
พิจารณาของผู้ว่าราชการจังหวัดในการพิจารณาเห็นสมควรให้มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (ผรส.)
ตามมาตรา ๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

ดังนั้น เพื่อให้การแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (ผรส.) เพิ่มเติม ตามจำนวน
ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอให้อำเภอตรวจสอบข้อมูลหมู่บ้านในพื้นที่
พร้อมให้ความเห็นว่ามีคามจำเป็นในการแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (ผรส.) หรือไม่
ทั้งนี้ ขอให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์การพิจารณาให้มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (ผรส.) เพิ่มเติม
ตามจำนวนที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด และจัดส่งข้อมูลให้จังหวัด ภายในวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๘
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิสิษฐ์ แร่ทอง)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานปกครอง
โทร. ๐ ๔๒๗๑ ๑๔๖๑

ที่ มท ๐๓๑๐.๒/ว ๑๘๓๗

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๔ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาให้มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (พรส.) เพิ่มเติม ตามจำนวน
ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หลักเกณฑ์การพิจารณาให้มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (พรส.) เพิ่มเติม จำนวน ๑ ชุด
ตามจำนวนที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด
๒. แบบการพิจารณาให้เพิ่มตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (พรส.) จำนวน ๑ ฉบับ
๓. แบบสรุปการพิจารณาให้เพิ่มตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (พรส.) จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงมหาดไทย ได้จัดทำหลักเกณฑ์การพิจารณาให้มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษา
ความสงบ (พรส.) เพิ่มเติม ตามจำนวนที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด เพื่อให้สอดคล้องกับเหตุผลความจำเป็น
และเงื่อนไขแห่งสภาพปัญหาในแต่ละพื้นที่ สำหรับเป็นแนวทางในการพิจารณาของผู้ว่าราชการจังหวัด
ในการพิจารณาเห็นสมควรให้มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (พรส.) ตามมาตรา ๙ วรรคสอง
แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เพื่อให้การแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ
(พรส.) เพิ่มเติม ตามจำนวนที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอให้จังหวัดตรวจสอบ
ข้อมูลหมู่บ้านในเขตพื้นที่ พร้อมให้ความเห็นว่ามี ความจำเป็นในการแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ
(พรส.) หรือไม่ ทั้งนี้ ขอให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์การพิจารณาให้มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ
(พรส.) เพิ่มเติม ตามจำนวนที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด และจัดส่งข้อมูลให้กระทรวงมหาดไทย เพื่อประกอบ
การพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้อง ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๘ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอรรชิต สัมพันธ์รัตน์)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง
สำนักบริหารการปกครองท้องที่
โทร./โทรสาร ๐-๒๖๒๔-๘๓๐๓

หลักเกณฑ์การพิจารณาให้มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (พรส.) เพิ่มเติม
ตามจำนวนที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วยกระทรวงมหาดไทย โดยกรมการปกครองได้ตรวจสอบข้อมูลการแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (พรส.) พบว่า ไม่สอดคล้องกับบัญชีรายชื่อหมู่บ้านที่กระทรวงมหาดไทยเห็นสมควรให้มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (พรส.) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับมีการเสนอขอให้แต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (พรส.) ในหลายพื้นที่ จึงกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาให้มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (พรส.) เพิ่มเติมขึ้น เพื่อให้เป็นไปตาม มาตรา ๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

๒. หลักเกณฑ์การพิจารณาให้มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (พรส.) ให้เป็นไปตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

๒.๑ เป็นหมู่บ้านชายแดนตามบัญชีรายชื่อหมู่บ้านที่ผ่านการสำรวจจากสำนักกิจการความมั่นคงภายใน กรมการปกครอง

๒.๒ เป็นหมู่บ้านที่มีปัญหาด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย อาทิ

(๑) มีปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การบุกรุกพื้นที่เขตป่าอุทยานแห่งชาติ พื้นที่ป่าสงวน มีการลักลอบทำลายป่า รวมถึงทรัพยากรธรรมชาติอื่นในทำนองเดียวกัน หรือมีการลักลอบขุดดิน หิน ทราย โดยผิดกฎหมาย

(๒) มีปัญหาอาชญากรรม มีปัญหาด้านความมั่นคง มีผู้ก่อการร้าย มีผู้ก่อความเดือดร้อนรำคาญ สร้างความวุ่นวายยามวิกาลบ่อยครั้ง มีแหล่งสาธารณะที่เป็นแหล่งมั่วสุม มีการรวมตัวของวัยรุ่นในชุมชน มีการลักลอบเปิดบ่อนการพนัน สนามชนไก่ โต๊ะสนุกเกอร์ ฯลฯ ในพื้นที่ มีผู้อิทธิพลในพื้นที่ โดยมีลักษณะเป็นผู้มีพฤติกรรมเข้าข่ายเป็นผู้มีอิทธิพล ๑๖ ประการ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีการลักลอบค้าประเวณี ค้ามนุษย์ หรือมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนเด็กในพื้นที่

(๓) มีปัญหายาเสพติด โดยเป็นหมู่บ้านสีแดงตามระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด (NISPA) ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.)

(๔) มีปัญหาการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย มีเส้นทางผ่านแดนด้วยช่องทางธรรมชาติ เช่น เส้นทางเขา เส้นทางป่า คลองเล็กคลองน้อย ปากอ่าว เป็นต้น หรือมีการขนย้ายแรงงานต่างด้าวโดยผิดกฎหมาย

๒.๓ เป็นหมู่บ้านที่มีปัญหาชุมชนเมือง อาทิ

(๑) มีสถานบริการหรือสถานประกอบการในพื้นที่

(๒) มีโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่

(๓) เป็นหมู่บ้านที่มีถนนสายหลักตัดผ่าน ซึ่งมีรถสัญจรจำนวนมาก มักเกิดอุบัติเหตุ หรือสร้างความหวาดกลัวให้กับประชาชนในหมู่บ้าน

(๔) มีหมู่บ้านจัดสรร คอนโดมิเนียม หอพัก หรือสถานที่อื่น ๆ ที่มีลักษณะของการรวมกลุ่มพักอาศัยของบุคคลในพื้นที่

๒.๔ เป็นหมู่บ้านที่มีปัญหาด้านที่ตั้ง หรือภูมิประเทศ อาทิ

(๑) มีหลายหย่อมบ้าน แต่ละหย่อมบ้านอยู่ในถิ่นทุรกันดาร ตั้งอยู่ในพื้นที่ภูเขาสูง สันจรยากลำบาก หรือเป็นพื้นที่เกาะ หรือมีบ้านบริวารอยู่ห่างไกลจากหมู่บ้านหลักเกิน ๑ กิโลเมตร

(๒) เป็นพื้นที่ที่เป็นทางสัญจรขนส่งยาเสพติด สินค้าหนีภาษี อาวุธสงครามหรือสิ่งผิดกฎหมายอื่น ๆ ซึ่งเคยมีการจับกุมในรอบ ๕ ปี

/ (๓) เป็นพื้นที่...

(๓) เป็นพื้นที่มักประสบปัญหาภัยพิบัติหรือภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ดินโคลนถล่ม มีพายุ
ในรอบ ๑๐ ปี

๒.๕ เป็นหมู่บ้านที่มีปัญหาด้านประชากร อาทิ

(๑) มีประชากรมากกว่า ๑,๐๐๐ คน หรือมากกว่า ๒๕๐ ครัวเรือน

(๒) มีประชากรแฝง ซึ่งเป็นประชากรที่เข้าเมืองโดยถูกกฎหมาย ในหมู่บ้าน

๒.๖ ปัญหาหรือเหตุอื่น ๆ อาทิ

(๑) เป็นสถานที่ท่องเที่ยวมีนักท่องเที่ยวเข้าออกพื้นที่เป็นจำนวนมาก

(๒) ปัญหาหรือเหตุอื่น ๆ

**๓. แนวทางการดำเนินการเสนอขอพิจารณาให้มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (ผรส.)
ในพื้นที่หมู่บ้าน**

๓.๑ ระดับอำเภอ

(๑) อำเภอดำเนินการตรวจสอบข้อมูลสภาพพื้นที่หมู่บ้านตามที่ผู้ใหญ่บ้านและกำนันเสนอ
ขอให้มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (ผรส.) เพิ่มเติมในพื้นที่ว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์การพิจารณาให้มี
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (ผรส.) ตามจำนวนที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ตามข้อ ๒ หรือไม่

(๒) อำเภอสรุปเหตุผลความจำเป็น พร้อมความเห็นในการพิจารณาขออัตราผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
ฝ่ายรักษาความสงบ (ผรส.) เพิ่มเติม รวมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา
ให้ความเห็น

๓.๒ ระดับจังหวัด

จังหวัดโดยผู้ว่าราชการจังหวัดตรวจสอบเหตุผลความจำเป็นพร้อมความเห็นของอำเภอ
และพิจารณาให้ความเห็นว่าสมควรให้มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (ผรส.) เพิ่มเติม ในพื้นที่ตามที่
อำเภอเสนอขอหรือไม่ และรายงานกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาต่อไป

๔. การพิจารณากรอบอัตราผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (ผรส.) เพิ่มเติม

ให้คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (ผรส.) ตามคำสั่ง
กรมการปกครอง ที่ ๔๙๒/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ดำเนินการพิจารณากลับกรองและตรวจสอบ
ข้อมูลการเสนอขอพิจารณาให้มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (ผรส.) ของจังหวัด ตามข้อ ๓.๒ และเสนอ
ความเห็นต่อกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณากำหนดกรอบอัตราผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (ผรส.)
ตามที่จังหวัดเสนอขอต่อไป

*****

ส่วนบริหารงานกำนันผู้ใหญ่บ้าน
สำนักบริหารการปกครองท้องที่
กรมการปกครอง

แบบการพิจารณาให้เพิ่มตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (พรส.) ในหมู่บ้าน

หมู่บ้านที่เสนอเพื่อขอรับการพิจารณา ชื่อบ้าน..... หมู่ที่..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด.....

๑. หมู่บ้านอยู่ในกรอบอัตรา ตามปีบัญชีปี ๒๕๔๗ อยู่ในกรอบ ไม่อยู่ในกรอบ

๒. เคยมีการแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (พรส.) ในหมู่บ้าน เคย ไม่เคย

ลำดับ	หลักเกณฑ์	ตรงตามเงื่อนไข	ไม่ตรงตามเงื่อนไข	เอกสารประกอบ/แผน
๑	เป็นหมู่บ้านชายแดน ตามบัญชีรายชื่อหมู่บ้านที่ผ่านการสำรวจจากสำนักกิจการความมั่นคงภายใน			
๑	ปัญหาด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย			
๑.๑	มีปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติ เช่น มีปัญหาด้านบุกรุกพื้นที่เขตป่าอุทยานแห่งชาติ พื้นที่ป่าสงวนหรือมีการลักลอบทำลายป่า รวมถึงทรัพยากรธรรมชาติอื่นในทำนองเดียวกัน หรือมีการลักลอบขุดหิน/ดิน/ทราย โดยผิดกฎหมาย			
๑.๒	มีปัญหาด้านอาชญากรรม (สถิติในบันทึกประจำวันของที่ทำการปกครองอำเภอหรือสถานีตำรวจ หรือเอกสารอื่นใดในทำนองเดียวกัน) มีปัญหาด้านความมั่นคง มีผู้ก่อการร้าย มีผู้ก่อความเดือดร้อนรำคาญ สร้างความวุ่นวายยามวิกาลบ่อยครั้ง มีแหล่งสาธารณชนที่เป็นแหล่งมั่วสุม มีการรวมตัวของวัยรุ่นในชุมชน มีการลักลอบเปิดบ่อนการพนัน สนามชนไก่ โต๊ะสนุกเกอร์ ฯลฯ ในพื้นที่ มีผู้อิทธิพลในพื้นที่ โดยมีลักษณะเป็นผู้มีพฤติกรรมเข้าข่ายเป็นผู้มีอิทธิพล ๑๖ ประการ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีการลักลอบค้าประเวณี ค้ามนุษย์ หรือมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนเด็กในพื้นที่			
๑.๓	มีปัญหายาเสพติด (เป็นหมู่บ้านสีแดงตามระบบ Nispa ของ ป.ป.ส.)			
๑.๔	ปัญหาการลักลอบเข้าเมือง, มีเส้นทางเข้าแดนโดยช่องทางธรรมชาติ (เช่นเส้นทางเขาเส้นทางป่า คลองลึกคลองน้อย ปากอ่าว ฯลฯ) หรือมีการขนย้ายแรงงานต่างด้าวโดยผิดกฎหมาย			
๒	ปัญหาชุมชนเมือง			
๒.๑	มีสถานบริการ/สถานประกอบการ ในพื้นที่			
๒.๒	มีโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่			
๒.๓	เป็นหมู่บ้านที่มีถนนสายหลักตัดผ่าน ซึ่งมีรถสัญจรจำนวนมาก มักเกิดอุบัติเหตุ หรือความหวาดกลัวให้กับประชาชนในหมู่บ้าน			
๒.๔	มีหมู่บ้านจัดสรร คอนโดมิเนียม หอพัก หรือสถานที่อื่น ๆ ที่มีลักษณะการรวมกลุ่มพักอาศัยของบุคคลในพื้นที่			
๓	ปัญหาด้านที่ตั้ง/ภูมิประเทศ			
๓.๑	มีหลายหย่อมบ้าน แต่ละหย่อมบ้านอยู่ในถิ่นทุรกันดาร, ตั้งอยู่ในพื้นที่ภูเขาสูง สันชันยากลำบาก หรือเป็นพื้นที่เกาะ หรือมีบ้านบริวารอยู่ห่างไกลจากหมู่บ้านหลักเกิน ๑ กิโลเมตร			
๓.๒	เป็นพื้นที่ที่เป็นเส้นทางสัญจร ขนสงยาเสพติด สินค้าหนีภาษี อาวุธสงคราม หรือสิ่งผิดกฎหมายอื่นๆ (เคยมีการจับกุมในรอบ ๕ ปี)			
๓.๓	เป็นพื้นที่ที่มีปัญหาเรื่องภัยพิบัติ/ภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ดินถล่ม มีพายุ (เกิดในรอบ ๑๐ ปี) พิจารณาจากการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยและการประกาศเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติฉุกเฉิน			
๔	ปัญหาด้านประชากร			
	มีประชากรมากกว่า ๑,๐๐๐ คน หรือมากกว่า ๒๕๐ ครัวเรือน			
	มีประชากรแฝงในหมู่บ้านมากกว่า ๑,๐๐๐ คน			
๕	ปัญหาอื่นๆ			
	เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวเข้าออกพื้นที่เป็นจำนวนมาก			
	ปัญหา/เหตุ อื่นๆ			
	คะแนนรวม			

**หมายเหตุ หากพิจารณาแล้วเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดขอให้อำเภอจัดส่งข้อมูลตามแบบการพิจารณาให้เพิ่มตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (พรส.) ในหมู่บ้าน พร้อมทั้งแนบเอกสารประกอบการพิจารณาด้วย

